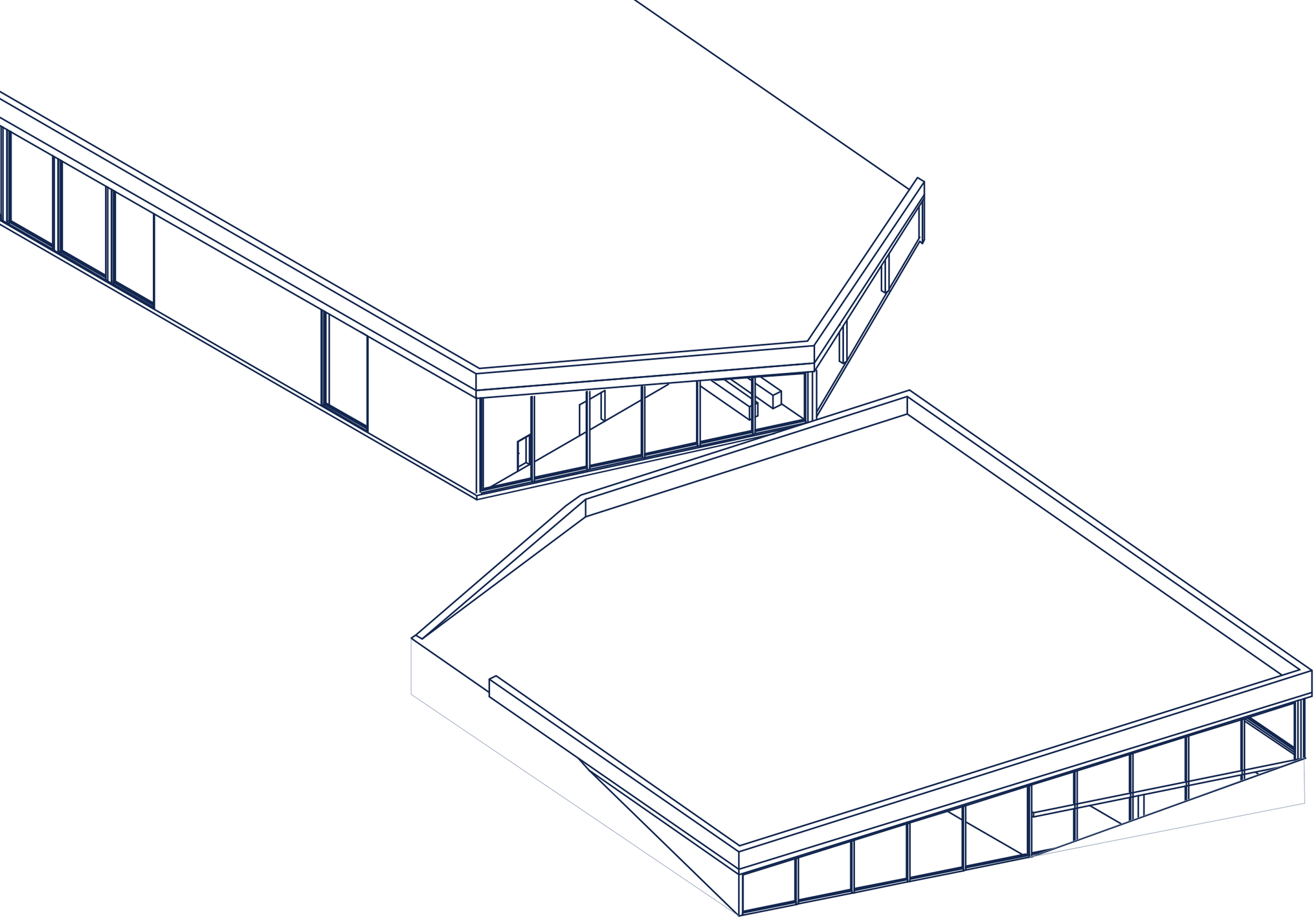

SKRÁTKA WELLNESS

Lea Nagyová ZKN ZS 2025/2026

SKRATKA

Skratka je neformálne, neplánovaný chodníky vytvorený opotrebovaním v dôsledku opakovanej ľudskej alebo zvieracej dopravy, zvyčajne sledujúce najpohodlnejšiu alebo najkratšiu trasu medzi dvoma bodmi.

Prečo sú relisientne?

- pretože sa menia postupne časom v závyslosti na tom ako sa mení okolné prostredie
- sú kompromisom architekta/urbanistu
- uspora nášho času
- funkčnosť má prednosť pred dizajnom

Skratky sú skrátka resilientné

Resilience v preklade znamená odolnosť, inak povedané húževnatosť, ambicióznosť, prípadne prispôsobivosť. Je to schopnosť niečoho prekonať nepriaznivé situácie, krízu a stres. Prispôsobiť sa im čo najrýchlejšie a vrátiť sa k svojmu konštruktívnemu fungovaniu. V psychológii je to duševna alebo mentálna odolnosť.

Mesto, ako fungujúci a neustále sa meniaci organizmus je resilientne. Jeho prispôsobivosť určujú ľudia žijúci v ňom. Takmer každý človek niekde býva, má prácu, obľúbené miesta, ktoré pravidelne navštevuje. Všetky miesta spája nejaká cesta. Nezáleží aký typ cesty to je, ide len o vzdialenosť dvoch bodov. Človek sa túto vzdialenosť snaží prejsť čo najrýchlejšie a najkratšie. A tento ľudský podnet vytvára skratky vo verejnom priestore. Vtedy sa človek nepodriadi pravidlu vytýčeného chodníka, ale nájde si vlastnú cestu, ktorá je kratšia a rýchlejšia. A tak vznikajú skratky, vyšľapané cestičky krížom cez rôzne povrchy a rôzne prekážky. Tieto cestičky sú samé o sebe resilientne. Pretože sú prispôsobivé, odolne a predovšetkým prekonajú všetky nepriaznivé situácie, i keď niekedy neostanú na svojom rovnakom mieste.

Tieto vyšľapané cestičky, často označované ako „desire paths“ – túžobné trasy – sú prirodzeným dôkazom toho, ako človek reaguje na prostredie okolo seba. Nevznikajú náhodne, ale ako odpoveď na potrebu efektivity, pohodlia a úspory času. Práve v tom spočíva ich sila a ich odolnosť. Aj keď sú mnohokrát zničené, ohradené alebo zasypané, veľmi často sa objavia znova – niekedy na tom istom mieste, inokedy o pár metrov vedľa. Ich existencia dokazuje, že mesto nie je rigidný systém, ale dynamická štruktúra, ktorá sa neustále prispôsobuje správaniu svojich obyvateľov.

Resiliencia mesta sa teda neprejavuje iba v architektúre, infraštruktúre či technických riešeniach, ale predovšetkým v každodenných rozhodnutiach ľudí. Práve obyvatelia sú tými, ktorí formujú verejný priestor svojím pohybom, návykmi a potrebami. Skratky sú dôkazom toho, že ak navrhované riešenia nezodpovedajú prirodzenému správaniu človeka, vznikajú nové – neoficiálne, spontánne, no o to viac funkčné.

Mesto, ktoré dokáže tieto signály vnímať a reagovať na ne, je skutočne resilientné. Namiesto boja proti skrátkam ich môže prijať, ako cennú spätnú väzbu a začleniť ich do oficiálnej siete komunikácií. Tak sa z provizórnych cestičiek môžu stať riadne chodníky, ktoré rešpektujú prirodzené trasy pohybu a zlepšujú kvalitu verejného priestoru. Resiliencia mesta teda nespočíva len v jeho schopnosti prežiť krízy, ale aj v ochote učiť sa od svojich obyvateľov a prispôsobovať sa ich reálnym potrebám.

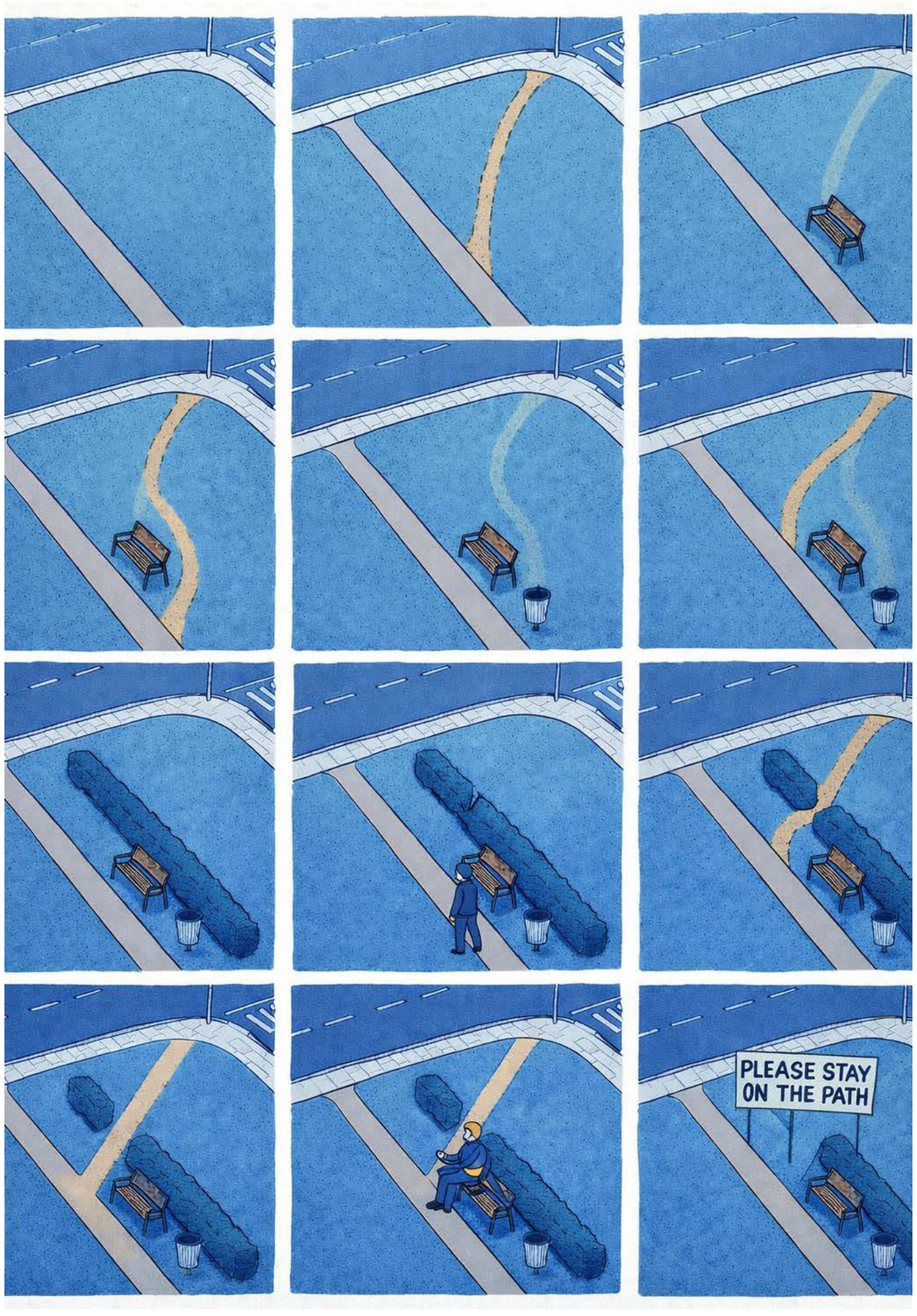

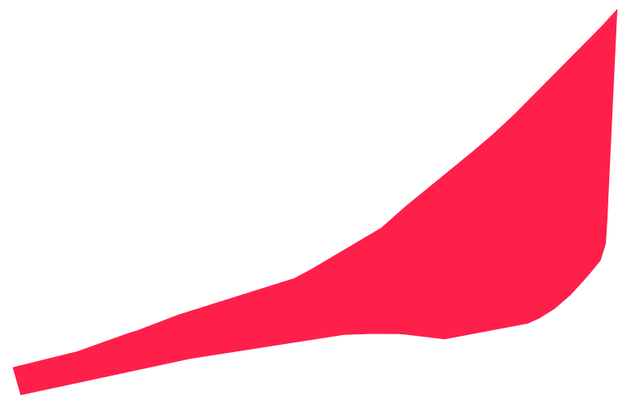

URBANISTICKÁ ANALÝZA PROSTREDIA

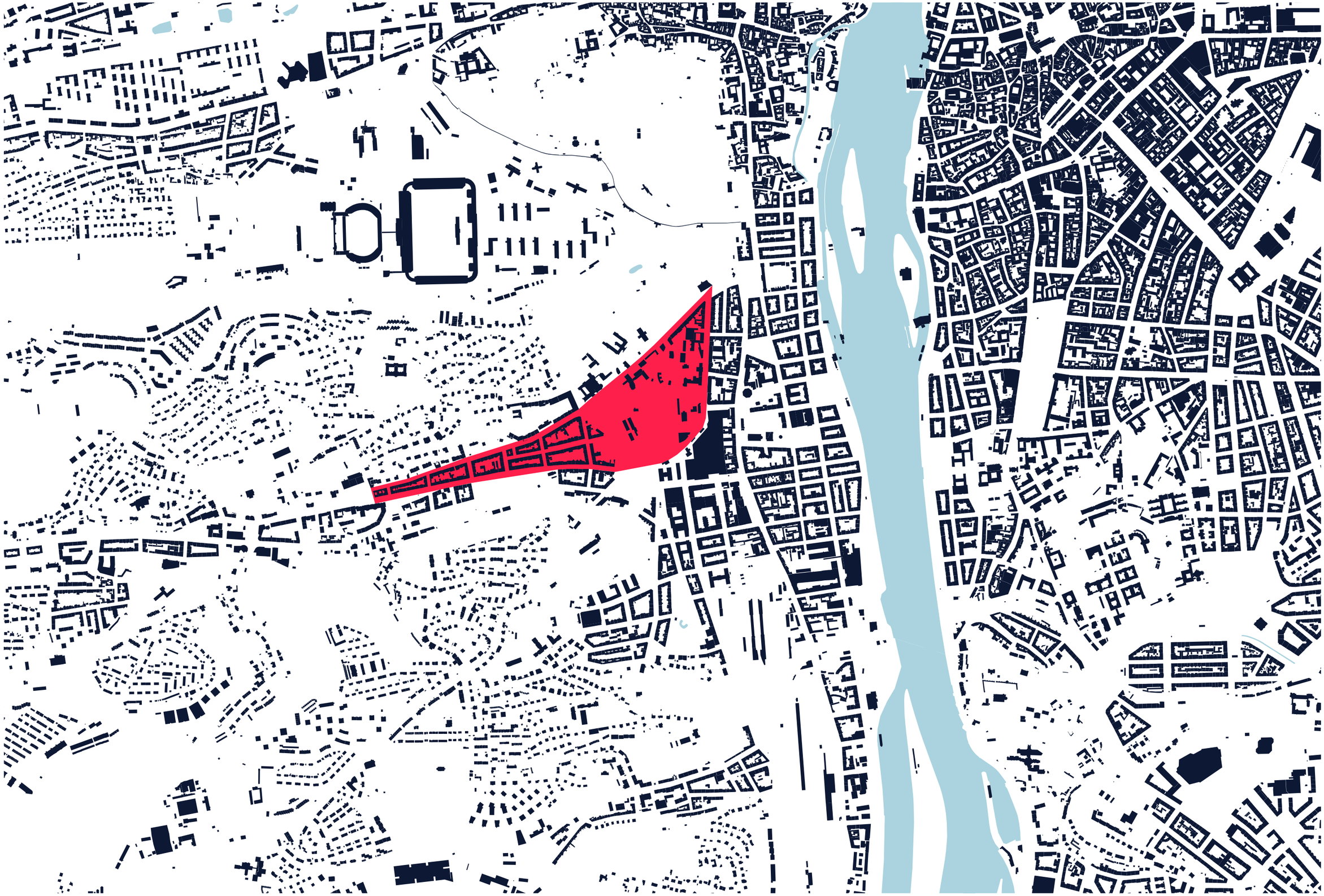

Súčasný stav

1 : 3500

- Bloková zástavba
- Rovnaký druh zástavby
- Roztrúsená zástavba
- Poliklinika v parku
- Zástavka metra
- Zástavka električky
- Zástavka autobusu
- Chodníky parku

Navrhovaný stav

1 : 3 500

Spájané územie

Chodníky parku

Cyklotrasa

Zástavka metra

Zástavka električky

Zástavka autobusu

VYTVÁRANIE FORMY

1 : 3500

Riešená plocha

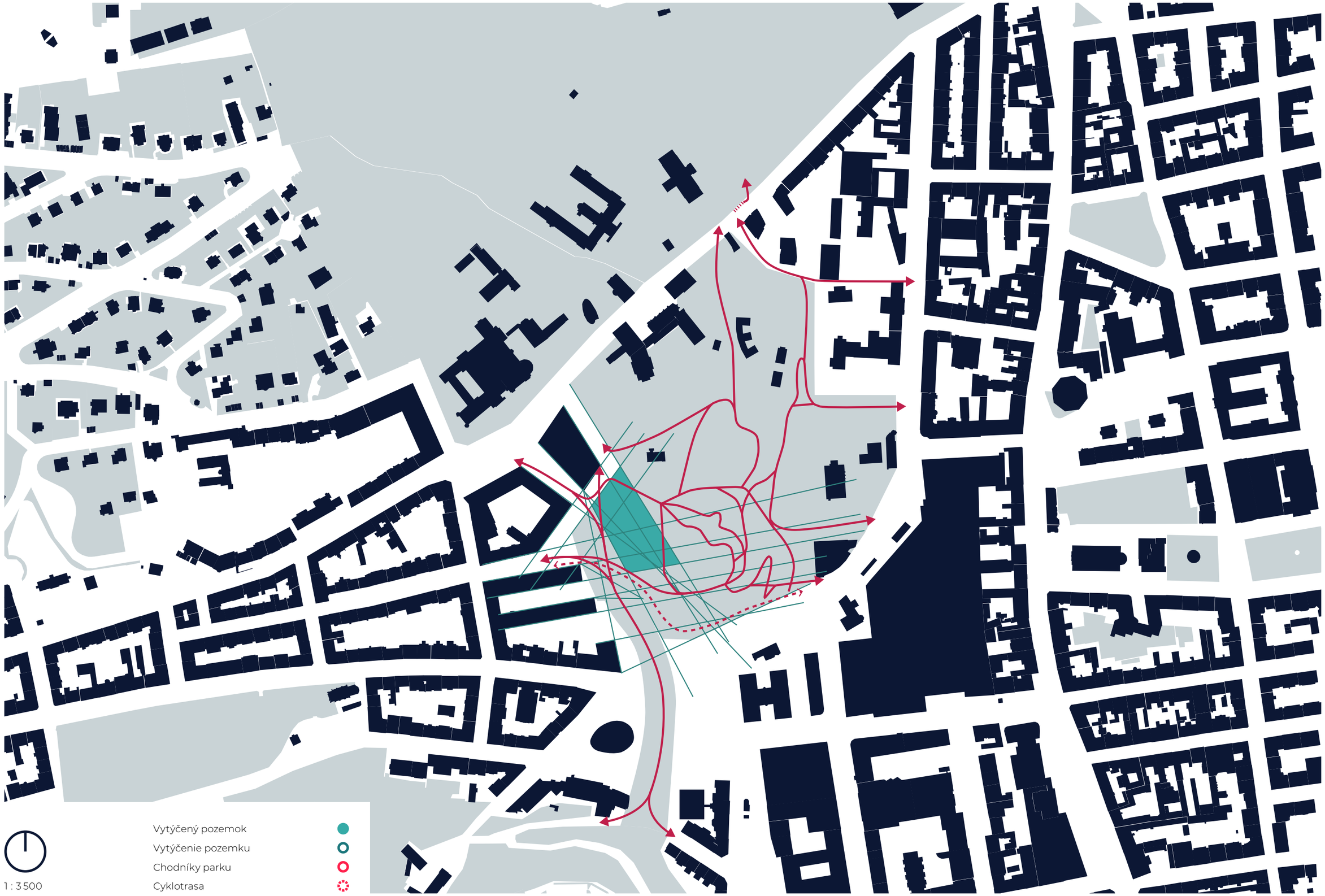
Vytýčený pozemok
Vytýčenie pozemku
Chodníky parku
Cyklotrasa
1 : 3 500

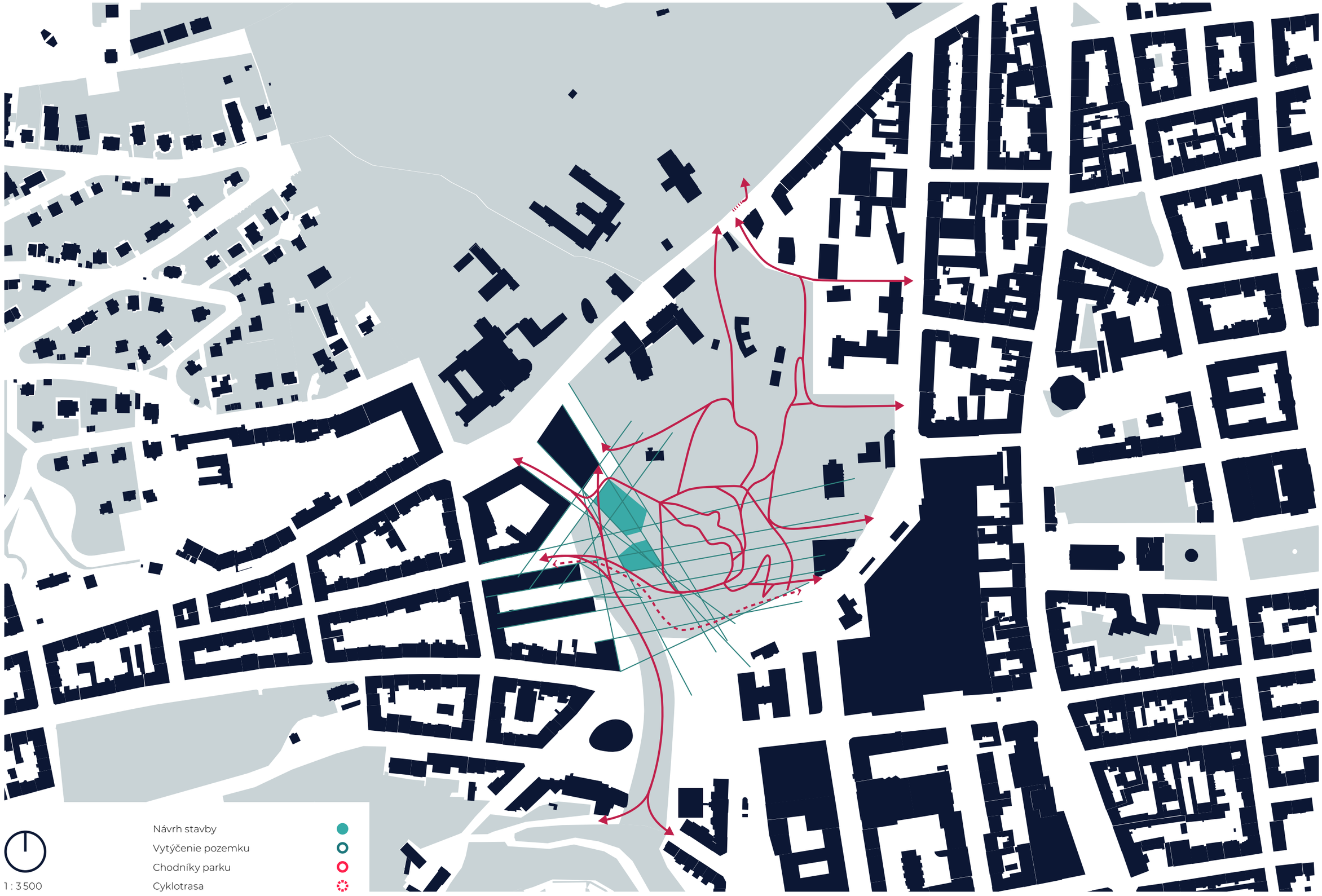
Návrh stavby
Vytýčenie pozemku
Chodníky parku
Cyklotrasa
1 : 3500

1 : 3500
Návrh stavby

SKRATKA K VÁŠMU ODDYCHU

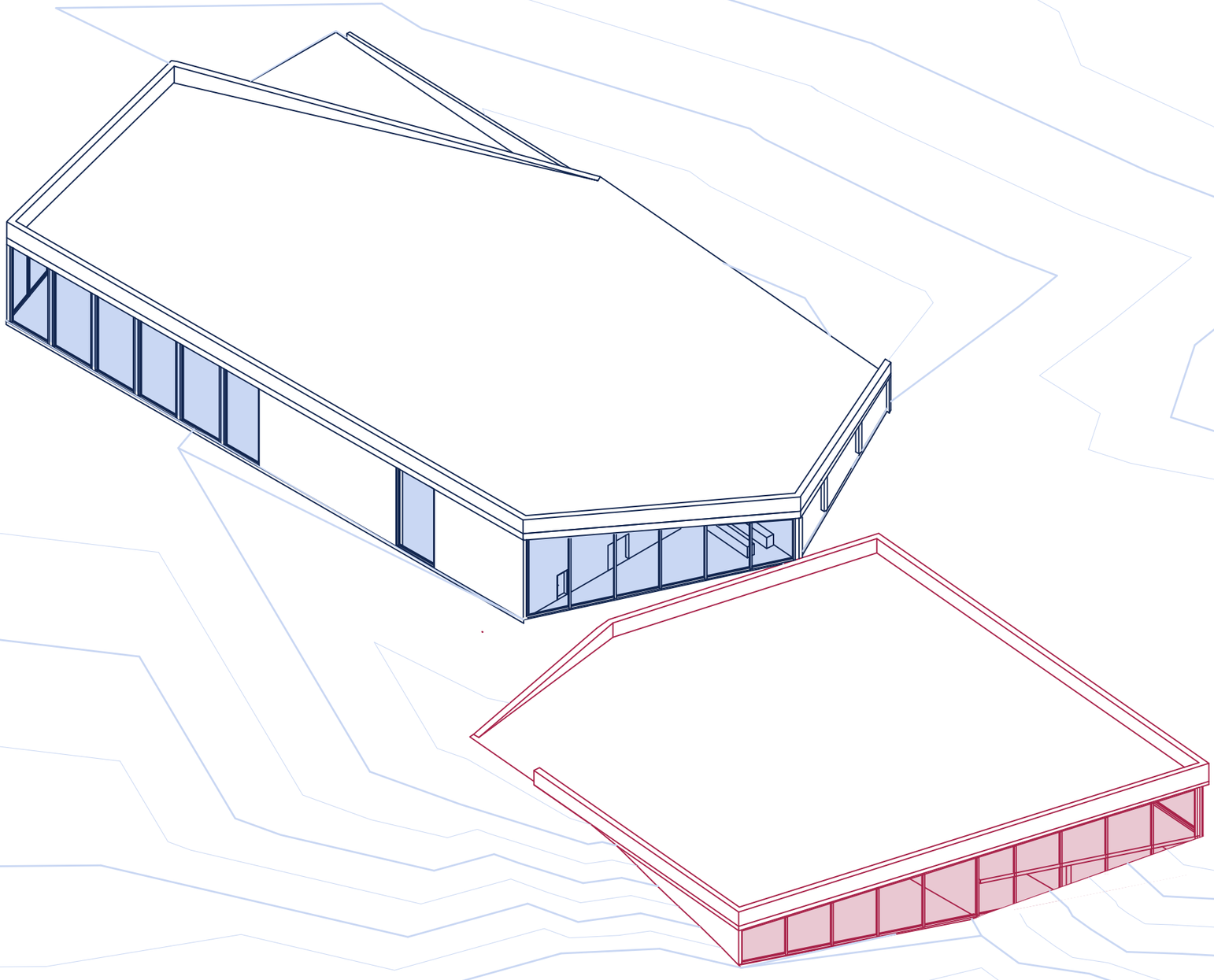

Plavecký bazén

Wellness

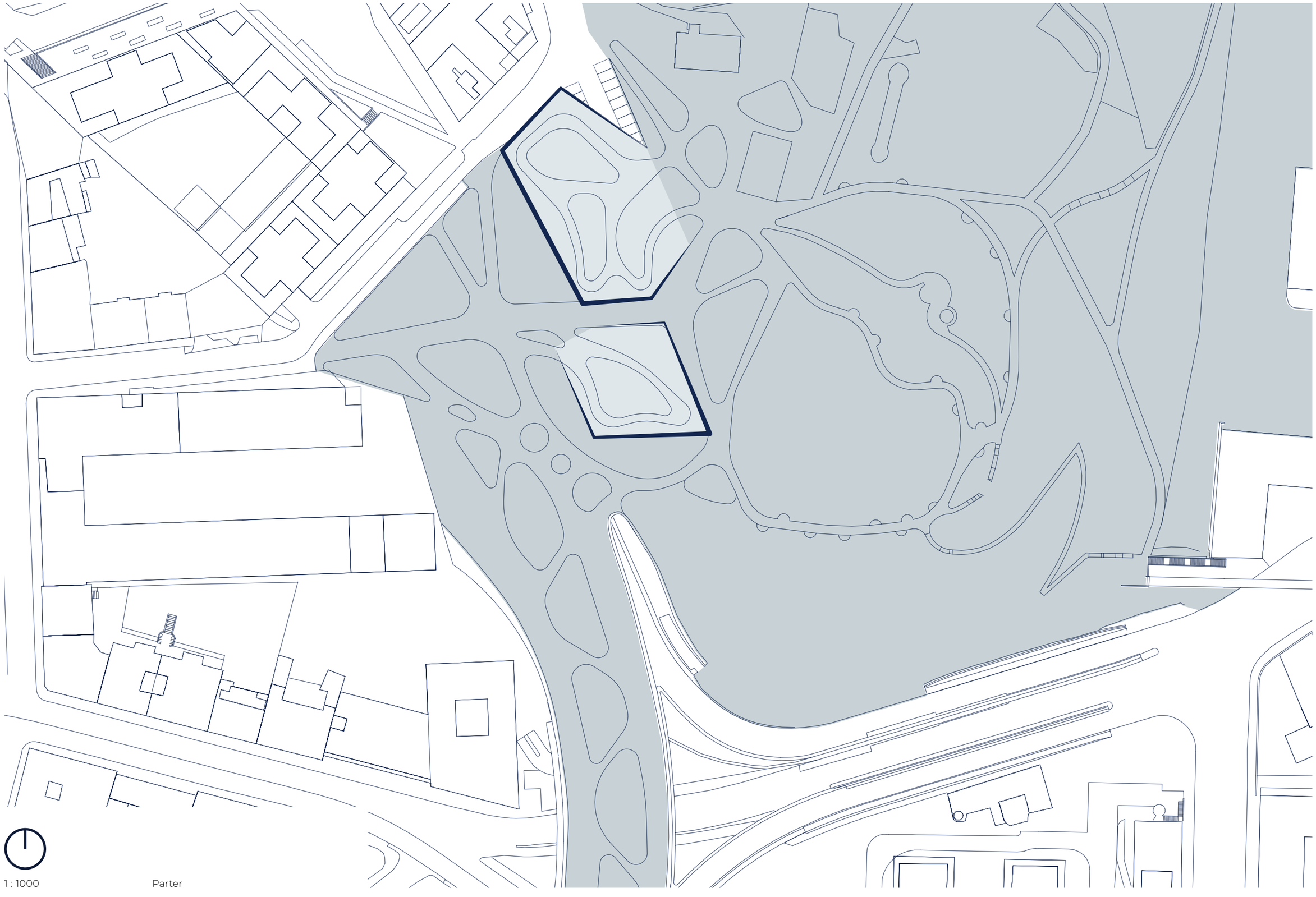

1 : 1000

Parter

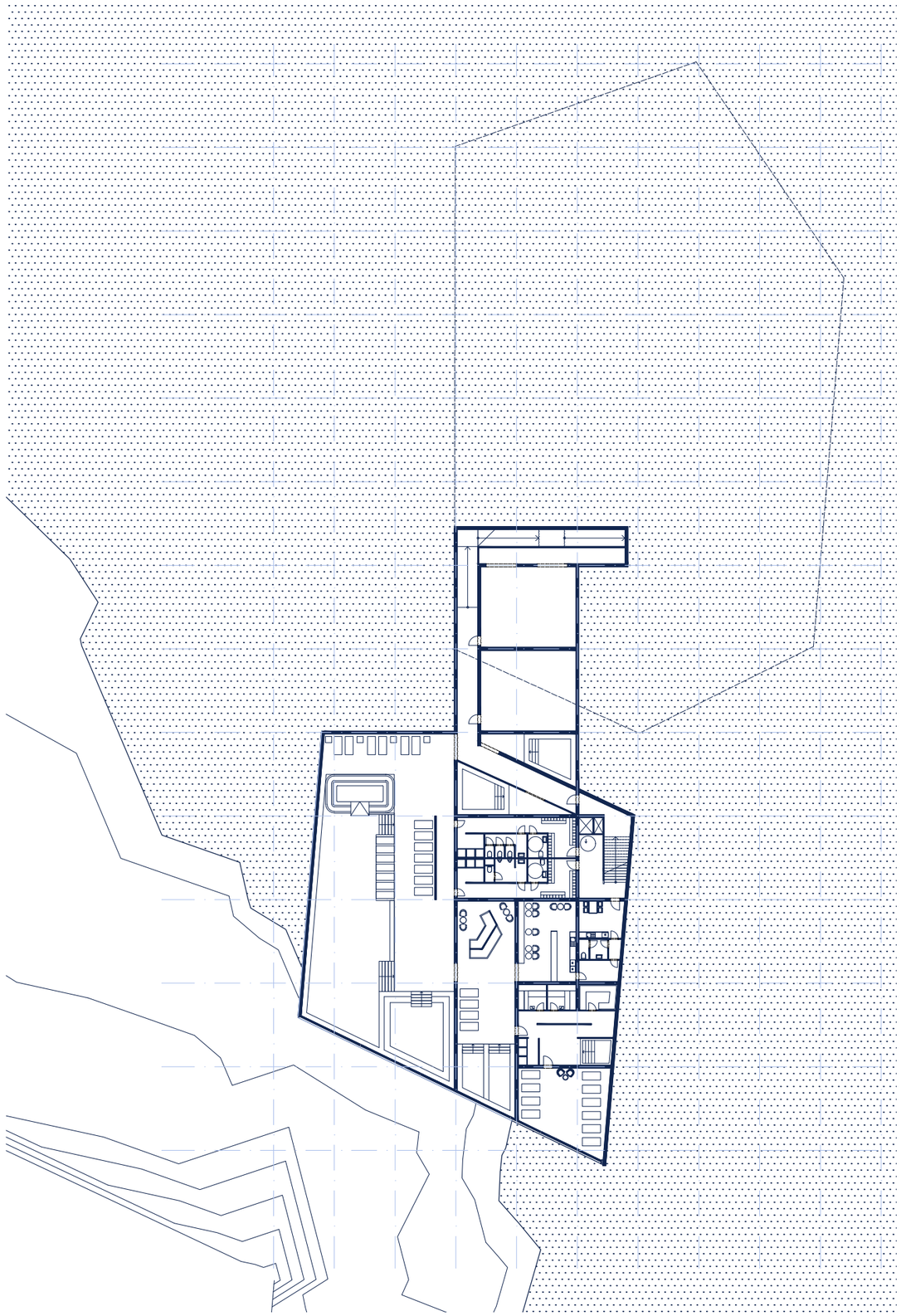

1 : 500

- 1PP

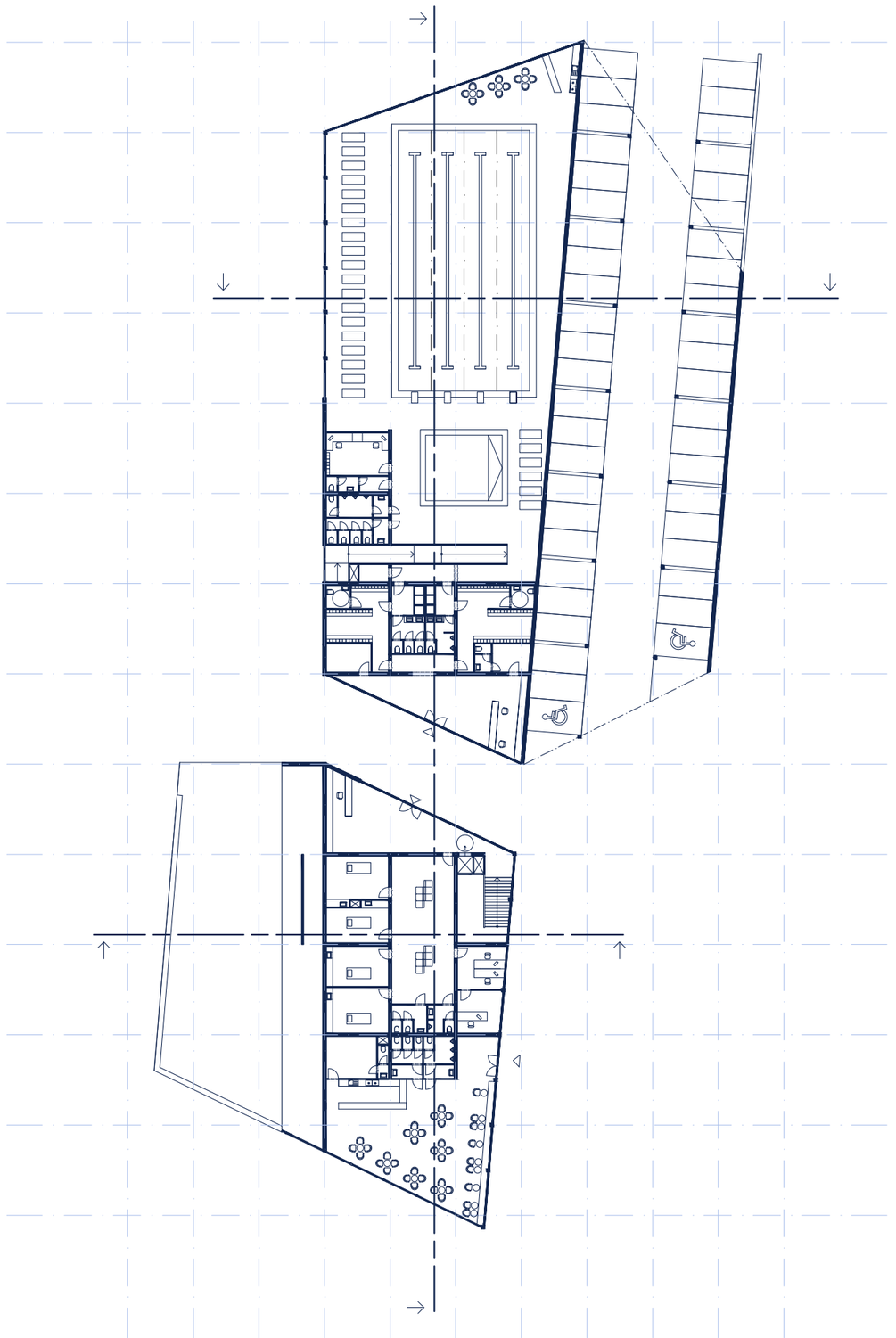

1 : 500

1NP

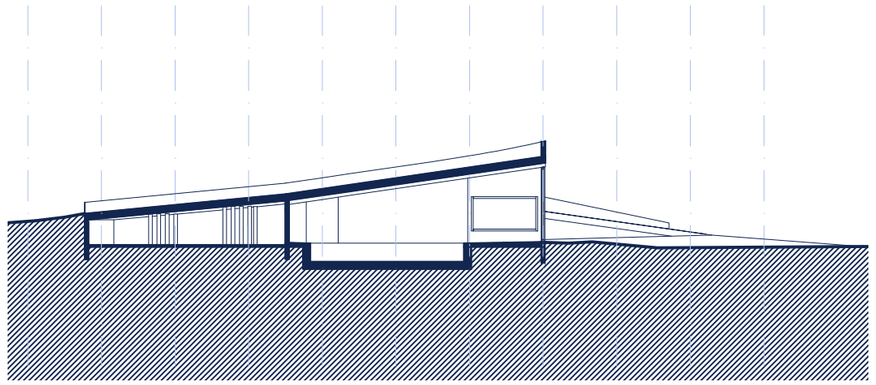

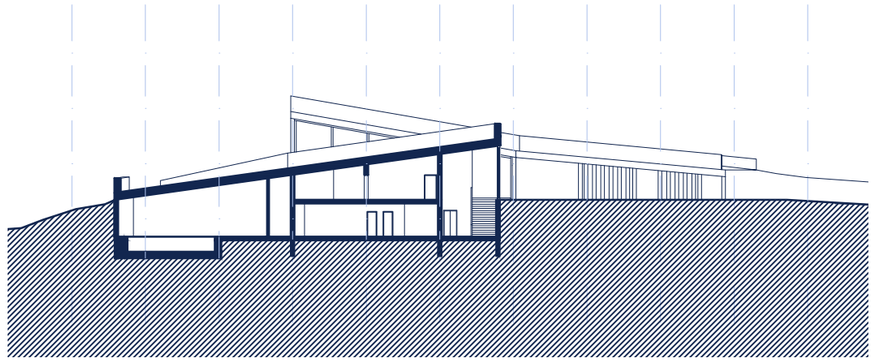

1 : 500

Rez A-A´

Rez B-B´

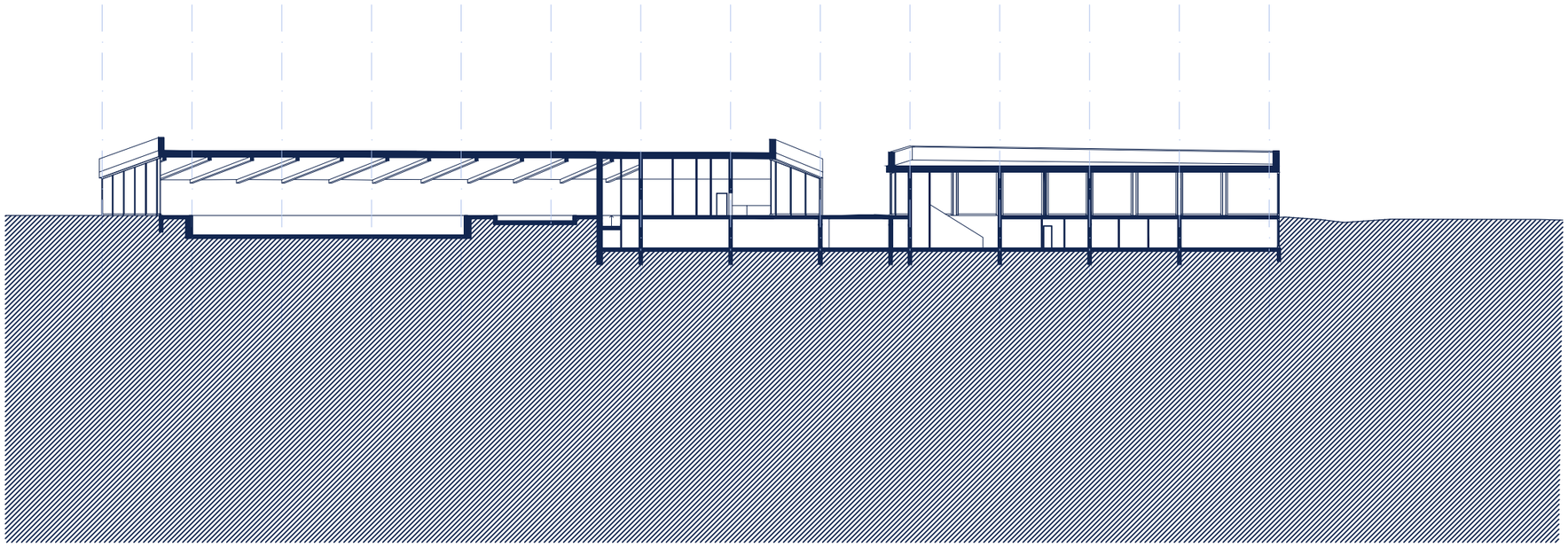

1 : 500

Rez C-C´

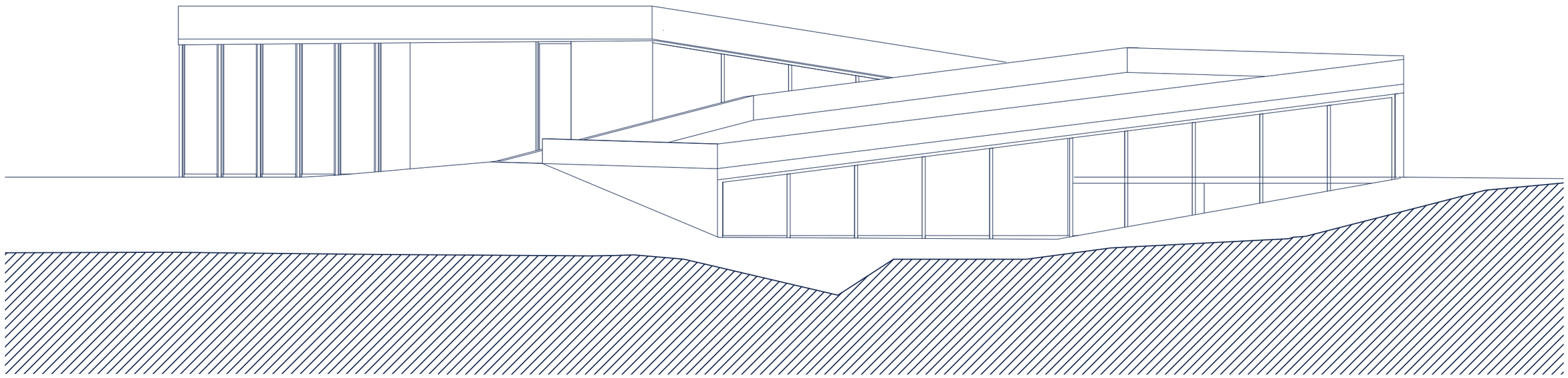

1 : 200

Pohľad juh

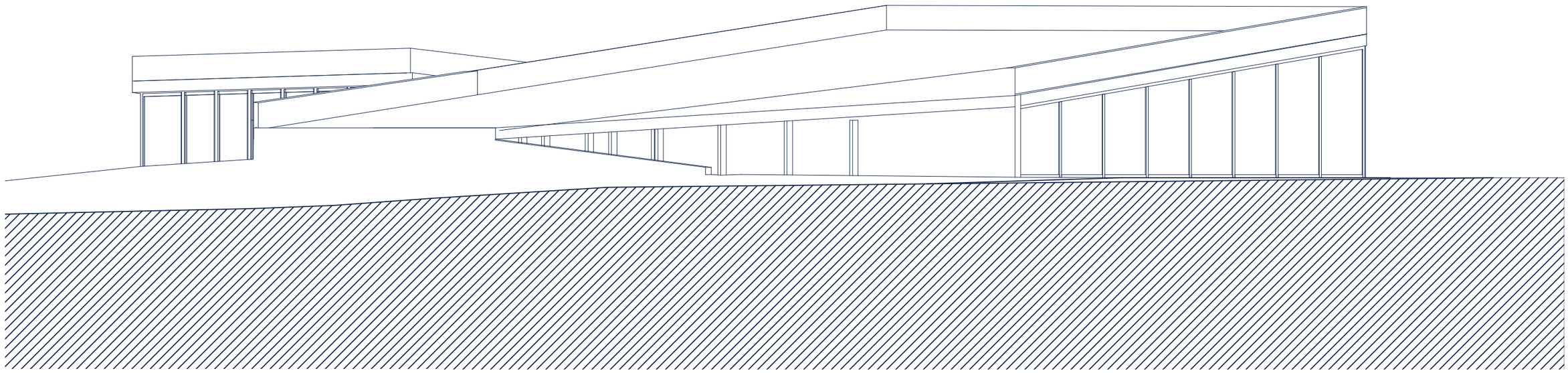

1 : 200

Pohľad sever

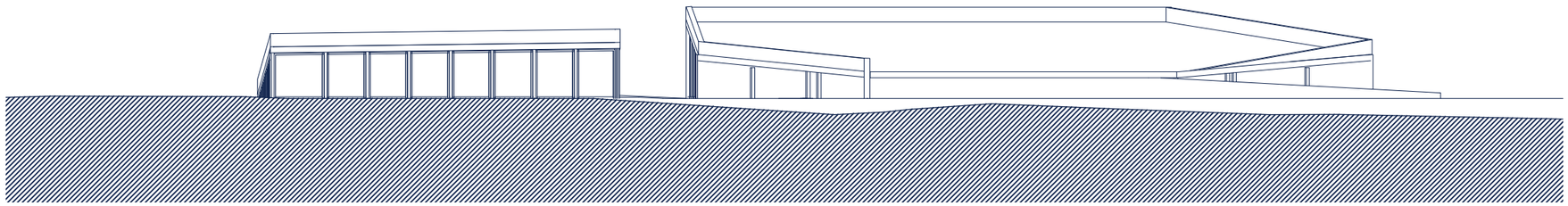

1 : 500

Pohľad východ

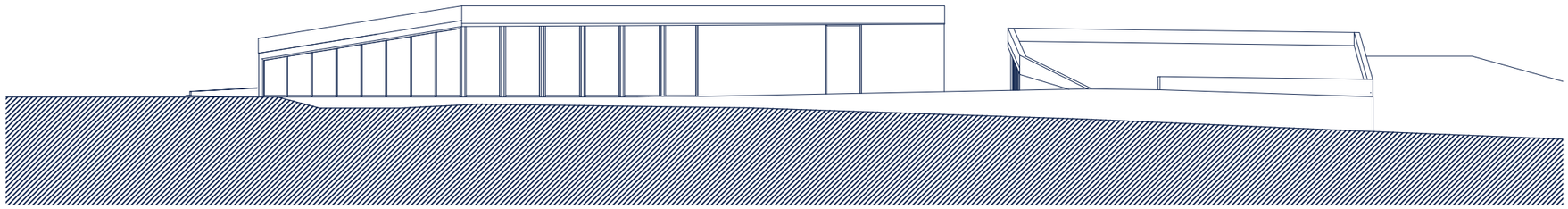

1 : 500

Pohľad západ